

STRATEGIJA RAZVOJA POMORSKE POLICIJE

Zagreb, 26/04/10

UVOD

Strategija razvoja pomorske policije ima za cilj uspostavu učinkovitog sustava nadzora državne granice na moru u skladu sa standardima EU.

Strategijom se definiraju organizacija, operativne mjere i radnje koje poduzima pomorska policija, osposobljavanje pomorske policije, izrada analize rizika za područje nadležnosti, IT struktura i tehnička opremljenost, te suradnja s drugim državnim tijelima i agencijama, kao i suradnja s zemljama članicama EU, što će omogućiti dostizanje schengenskih standarda upravljanja granicom.

Strategijom razvoja pomorske policije određuje se postizanje zadanog cilja kroz kratkoročno, srednjoročno i dugoročno razdoblje pri čemu su uzeta u obzir dosadašnja postignuća i rezultati u procesu prihvaćanja standarda za ujednačeni nadzora vanjskih granica Europske unije kao i posebnosti hrvatskog morskog prostora te poslovi i nadležnosti državnih tijela koja obavljaju poslove na moru.

Strategija je rezultat provedenog TWINNING PROJEKTA „Nadzor plave granice“ koji su predstavnici njemačke i hrvatske policije te talijanske obalne straže proveli kroz 6 komponenti: Komponenta 1. „Strateški dokumenti“, Komponenta 2. „Postupci nadzora plave granice i međuagencijske suradnje“, Komponenta 3. „Analiza rizika“, Komponenta 4. „Obuka i obrazovanje policijskih službenika“, Komponenta 5. „IT strategija za plavu granicu“ i Komponenta 6. „Seminari o pristupu Europske unije upravljanju plavom granicom“.

Poslovi granične kontrole u lukama na moru razmotreni su okviru Twinning projekta PHARE 2005 „Priprema za implementaciju schengenske pravne stečevine“.

ANALIZA RIZIKA

Kako bi se omogućila kvalitetna izrada analize rizika za potrebe pomorske policije nadopunjen je koncept za izradu analize rizika izrađen kroz projekt PHARE 2005 „Priprema za implementaciju schengenske pravne stečevine“ sa naglaskom na posebnosti i potrebe pomorske policije.

Analiza rizika je radna metoda kojom se strukturirano priprema donošenje odluka od strane rukovodećih službenika pomorske policije, te će na taj način pomorska policija biti organizacijski i kadrovski pripremljena da u što ranijoj fazi prepoznae nova kretanja i izazove. Na temelju analize rizika na nacionalnoj razini, ovisno o procjeni, donijeti će se strateške odluke koje će utjecati na raspoređivanje ljudskih i tehničkih resursa ili na određivanje težišta na nacionalnoj razini.

Na regionalnoj razini definirati će se regionalna težišta ili taktičke mjere postupanja, dok će se na lokalnoj razini pripremati taktičko provođenje svakodnevnih poslova ili se po potrebi tražiti i definirati svrhovita i učinkovita potreba za podrškom.

Glavni cilj provođenja analize rizika bit će osposobiti organizaciju da što prije identificira područja za djelovanje, čime će se omogućiti proaktivno djelovanje, a ne samo reakcija na događaj.

Smjernice za analizu rizika

- Analizom rizika provoditi proaktivno identificiranje rizika na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te rano predlaganje odgovarajućih odluka rukovodećih službenika.
- Analizom rizika pripremiti podlogu za upravljanje operacijama i raspoređivanje ljudskih i tehničkih resursa na svim razinama.
- Analiza rizika predstavlja važan element u pogledu pripreme za proces pristupanja Schengenu.
- Analizom rizika osigurati potpunu provedbu najbolje prakse iz Schengenskih kataloga (stanje 12/2008.).

Organizacija analize rizika

Organizacija ustroja provodit će se na tri razine, tj. na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Na nacionalnoj razini, ustrojstvena jedinica za izradu analize rizika, bit će neposredno podređena načelniku Uprave za granicu, što uvjetuje ciljanu izradu analitičkih proizvoda bez gubitaka na kvaliteti informacija. Organizacijska jedinica za analizu rizika na nacionalnoj razini kadrovski treba imati sljedeći sastav: 1 voditelj, 5 analitičara (obuhvaćaju sve poslove vezane uz nadzor državne granice pa tako i državnu granicu na moru) i 3 operatera.

Regionalnu razinu čine policijske uprave, gdje analizu rizika predvode Sektori/Odjeli za granicu. Kod osnivanja radne skupine za izradu analize rizika involvirane su sve linije rada za nadzor državne granice pa tako i pomorska policija.

Lokalnu razinu čine policijske postaje. Organizacijska jedinica za analizu rizika na lokalnoj razini kadrovski će imati sljedeći sastav: pomoćnika načelnika za pomorsku policiju (u specijaliziranim policijskim postajama) ili pomoćnika načelnika policijske postaje koji pokriva djelokrug rada pomorske policije (u mješovitim policijskim postajama), te policijske službenike (1 – 3 policijska službenika) koji će uz ostale radne zadatke izrađivati analize rizika kao i surađivati na izradi strateške i taktičke procjene.

Organizacija procesa

U cilju ostvarivanja optimalnih rezultata, definirat će se način komunikacije između radnih grupa za analizu rizika na regionalnoj, lokalnoj i nacionalnoj razini po sustavu vertikalne razmjene informacija. Osim protoka informacija bez gubitaka i zastoja, neposrednom komunikacijom potrebno je osigurati i međusobnu pomoć kod rješavanja složenih slučajeva koji prelaze okvire pojedinih postaja/uprava.

Nacionalna razina bit će mjesto za komunikaciju i suradnju sa stručnim službama u Republici Hrvatskoj i međunarodnim organizacijama koje prikupljaju i obrađuju podatke od važnosti za izradu analize rizika (Frontex, EUROPOL, Interpol, ICMPD, itd.).

Sljedeća će se načela suradnje za uspješnu implementaciju procesa analize rizika primjenjivati u hrvatskoj graničnoj/pomorskoj policiji:

- Organizacijske jedinice za analizu rizika usko će surađivati na bazi međusobnog povjerenja (međusobno savjetovanje).
- Službenici organizacijskih jedinica za analizu rizika o pojedinim stručnim pitanjima će slobodno komunicirati na različitim razinama izvan hijerarhijskih razina bez ograničenja.
- U slučaju potrebe, provest će se međusobna hospitacija kako bi se prepoznali problemi drugih razina ili osigurala potrebna pomoć.
- U cilju koordinacije stručnog razvoja u fazi uvođenja održavati će se redoviti radni sastanci. Nakon završetka faze uvođenja u cilju jedinstvenog nastavka stručnog razvoja održavati će se radni sastanci za analizu rizika.
- U cilju jedinstvenog razvoja i stručnog upućivanja policijske uprave održavati će se periodičke radne sastanke s policijskim službenicima za analizu rizika s lokalne razine tijekom faze uvođenja.

Produkt analize rizika

Središnji proizvod analize rizika bit će periodički izrađena analiza rizika koja se sastoji od definirane strukture i tematskih područja u skladu s Uputama za izradu analize rizika u hrvatskoj graničnoj policiji.

Učestalost izrade

Intervali za izradu i ažuriranje analize rizika:

- na nacionalnoj razini godišnja izrada te polugodišnje ažuriranje,

- na regionalnoj razini izrada svakih šest mjeseci te ažuriranje svaka tri mjeseca (kvartalno),
- na lokalnoj razini izrada svaka tri mjeseca (kvartalno) te ažuriranje svaki mjesec.

U slučaju potrebe i na zahtjev rukovoditelja za konkretne slučajeve, izrađivati će se i dodatne analize situacije (tzv. izvanredne ciljane analize rizika).

Uvođenje analize rizika

Uvođenje analize rizika u hrvatskoj graničnoj/pomorskoj policiji provest će se na sve tre razine, kako bi se postigla jedinstvena razina edukacije i zajednički početak. S obzirom na rokove za ažuriranje na taj način ostaje dovoljno vremena za prilagodbu i unaprjeđenje analiza rizika na različitim razinama.

Potrebno je naglasiti kako strateška i taktička procjena predstavljaju važan temelj za izradu analize rizika, poglavito što su takve radne metode već uvedene u sustav. Evidentiranje slučajeva koji su relevantni za policiju, a posebice operativna izvješća s kriminogenom pozadinom, nužan su preduvjet za daljnju analitičku obradu. Strateška procjena događaja relevantnih za policiju, opet s težištem na kriminalitetu, važan je alat za pripremanje i donošenje odluka za strateško postupanje policije.

Proizvodi koji se izrađuju u tim organizacijskim jedinicama osim toga služe službenicima koji se bave analizom rizika kao temelj za njihova promatranja. Proizvodi analize rizika i njihove preporuke odražavaju se na događanja koja su relevantna za policiju, a njihovo djelovanje time mogu prepoznati i strateška procjena i operativna analitika.

Provođenje potrebnih mjera stručnog usavršavanja

Odgovarajuće stručno usavršavanje planira se provesti na početku uvođenja analize rizika, što je od ključnog značaja. Na taj način bit će moguće postići potrebni jedinstveni početni standard u fazi istodobnog početka uvođenja, a koji se u nastavku može unaprijediti. Ukoliko stručno usavršavanje ne bi bilo provedeno, postojala bi opasnost da svaki analitičar i svaki službenik za analizu rizika analizu radi i shvaća prema vlastitom nahođenju. Na taj način bi od samog početka došlo do razmimoilaženja koja se kasnije ne bi mogla ispraviti.

Ova se razmišljanja trebaju uzeti u obzir prilikom izrade programa stručnog usavršavanja.

NAČIN OBAVLJANJA NADZORA DRŽAVNE GRANICE NA MORU

Kako bi se ostvarila učinkovitost postupanja u obavljanju poslova zaštite državne granice na moru sačinjena je analiza postojećeg sustava zaštite državne granice na moru te je izrađen je Koncept načina obavljanja zaštite državne granice na moru, a kojim je utvrđeno kako se način obavljanja zaštite državne granice na moru treba bazirati na dva osnovna elementa:

- sustav tehničke zaštite (sustav za nadzor morskog prostora) temelji se na tehničkim potencijalima razvijenim od strane Ministarstva unutarnjih poslova, na podacima iz „Hrvatskog sustava nadzora i upravljanja pomorskim prometom – VT MIS Croatia“, sustavu koji se razvija u okviru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, na podacima iz radarskog sustava Ministarstva obrane te na drugim relevantnim informacijama dobivenim putem drugih državnih tijela (npr. Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Obalne straže, Carine, itd.),
- prisutnost policijskih plovila na moru - ovisi o analizi rizika za svaki dio operativnih područja i o učinkovitosti sustava tehničke zaštite.

Prisutnost policijskih plovila na moru može se razvrstati u tri oblika:

- prisutnost policijskih plovila u teritorijalnom moru i u neposrednoj blizini morske granice,
- prisutnost policijskih plovila u teritorijalnom moru ,
- prisutnost policijskih plovila u unutarnjim morskim vodama i obalnim područjima.

Prisutnost u unutarnjim morskim vodama i obalnom području

Prisutnost policijskih plovila u unutarnjim morskim vodama i obalnom području osigurati će se uporabom policijskih plovila tipa „C“ - kako u područjima u blizini kopnene obalne crte tako i u blizini većih naseljenih otoka. Operativna sposobnost policijskih plovila osigurati će se operativnim planiranjem na lokalnoj razini i kroz suradnju susjednih ustrojstvenih jedinica.

Prisutnost policijskih plovila u teritorijalnom moru

Prisutnost policijskih plovila u teritorijalnom moru u blizini unutarnjih morskih voda i plovnim područjima otočnog arhipelaga provoditi će se policijskim plovilima tipa „B“.

Policijske uprave Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko-neretvanska biti će opremljene sa po tri policijska plovila tipa „B“, dok će Policijske uprave Istarska, Zadarska i Šibensko-kninska imati po dva takva plovila, a policijska uprava Ličko-senjska jedno policijsko plovilo tipa „B“.

Policijske uprave koje će raspolagati s po tri policijska plovila tipa „B“, stacionirati će po jedno od tih plovila u lukama vanjskih otoka (Lošinj, Vis, Lastovo). Ova će plovila, pored

obavljanja nadzor teritorijalnog mora, pružati podršku policijskim plovilima tipa „A“ u poslovima zaštite državne granice na moru.

Nadalje, jedno policijsko plovilo tipa „B“ dodijeljeno Postaji pomorske policije Dubrovnik biti će stacionirano u luci Ploče, koju karakterizira teretni pomorski promet i blizina morske granice s Bosnom i Hercegovinom.

Sva ostala policijska plovila tipa „B“ koristiti će se za poslove nadzora teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda kroz jednodnevne i višednevne službe na moru, ovisno o analizi rizika i operativnim potrebama pojedinih operativnih područja.

Prisutnost policijskih plovila u teritorijalnom moru i neposrednoj blizini državne granice

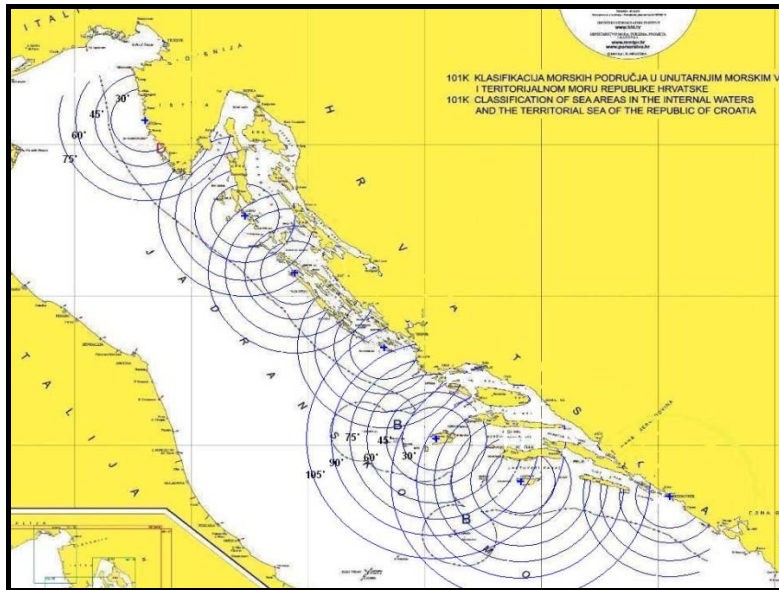
Prisutnost policijskih plovila u blizini državne granice osigurati će se uporabom policijskih plovila tipa „A“, uz potporu policijskih plovila tipa B.

Takva prisutnost biti će organizirana na dva načina:

- povremena ophodna djelatnost u teritorijalnom moru u blizini državne granice na moru planirana sukladno analizi rizika, a u koordinaciji susjednih ustrojstvenih jedinica,
- brza intervencija uporabom policijskih plovila u teritorijalnom moru u blizini državne granice na temelju upozorenja primljenih iz sustava tehničke zaštite, odnosno drugih izvora.

Kako bi se osigurala puna efikasnost takvog sustava zaštite državne granice na moru, uporabom policijskih plovila, kao glavne baze ovih plovila koristiti će se luke uzduž hrvatske obale i to Vrsar, Mali Lošinj, Božava, Žirje, Vis, Lastovo i Dubrovnik.

Karta prikazuje približan radijus operativne sposobnosti policijskih plovila tipa „A“, stacioniranih u navedenim lukama u razdobljima od 30, 45, 60 i 75 minuta od zaprimanja dojave i pri brzini od 25 čvorova.

Ovakvo pozicioniranje policijskih plovila namijenjenih za obavljanje poslova zaštite državne granice na moru osigurati će mogućnost brzog odgovora na bilo kakve prijetnje unutar teritorijalnog mora ili na samoj granici. U Policijsku upravu Dubrovačko-neretvansku rasporediti će se dva plovila tip „A“ u cilju osiguranja mogućnosti pružanja brzog odgovora u svim dijelovima državne granice na moru koju pokriva ova policijska uprava, od otoka Lastova do rta Prevlaka, budući da se radi o području najvećeg migracijskog rizika.

Nadalje, sustav koordinirane zaštite državne granice u smislu preklapanja ophodnih područja moći će se razrađivati na regionalnoj razini, a to će omogućiti veću učinkovitost policijskih ophodnji te nepredvidivost vezanu za vrijeme i smjer policijskih ophodnji za moguće počinitelje protupravnih djela.

LJUDSKI POTENCIJALI

U skladu s navedenim načinom obavljanja nadzora državne granice određen je i broj policijskih službenika potrebnih za obavljanje poslova na policijskim plovilima kao i praćenja sustava tehničke zaštite, a koji se temelji na slijedećem:

- broju policijskih plovila
- propisanom broju članova posade za svaki tip policijskih plovila
- sustavu tehničke zaštite
- organizaciji sustava tehničke zaštite.

Uzimajući u obzir poslove pomorske policije određena je struktura posade na svakom pojedinom tipu policijskog plovila kako slijedi:

Posada plovila tip „A“

Posadu policijskog plovila tipa „A“ sačinjava sedam (7) članova posade:

- zapovjednik ophodnog broda tip „A“,
- zamjenik zapovjednika ophodnog broda tip „A“,
- upravitelj stroja,
- policijski službenik član posade stroja,
- tri (3) policijska službenika člana posade palube (policijski službenik - mornar).

Zamjenik zapovjednika ophodnog broda je istovremeno i zapovjednik ekipe za prekrcaj, a koju pored njega sačinjavaju i policijski službenici članovi posade palube. Ovi policijski službenici će biti posebno obučeni za provođenje poslova ekipe za prekrcaj.

Posada plovila tip „B“

Broj članova posade policijskog plovila tip „B“ nije mijenjan u odnosu na Akcijski plan te posadu ovog tipa plovila sačinjavaju:

- zapovjednik ophodnog broda tip „B“,
- upravitelj stroja,
- policijski službenik - mornar.

Posada plovila tip „C“

Jednako kao i kod posade plovila tip „B“ ni kod broja članova posade plovila tip „C“ nije potrebno izmijeniti strukturu posade. Istu čine:

- voditelj ophodne brodice,
- policijski službenik - mornar.

Svako od policijskih plovila imati će duplu posadu kako bi se na taj način osiguralo maksimalno iskorištavanje plovila u obavljanju njihovih zadaća.

Jednako tako, prilikom izračuna konačnog broja policijskih službenika koji će obavljati poslove članova posade na policijskim plovilima, broj policijskih službenika izračunat temeljem navedenih parametara, uvećati će se za 20% od ukupnog broja članova posade te će se dobiveni broj pridodati broju policijskih službenika mornara u policijskim postajama. Na ovaj način izbjegle bi se moguće negativne posljedice za učinkovitost rada vezane za redovne i izvanredne izostanke s posla (školovanje, godišnji odmor, bolovanje i sl).

EDUKACIJA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Cilj i zadaci

Cilj edukacije je osposobljavanje i usavršavanje policijskih službenika pomorske policije kroz specijalističke tečajeve, što će omogućiti uspješno obavljanje svih poslova na moru, posebice poslova zaštite državne granice na moru sukladno schengenskim propisima.

Temeljem analize postojećeg načina edukacije izrađeni su:

- Koncept edukacije policijskih službenika pomorske policije.
- Program obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja pomorske policije

Koncept edukacije policijskih službenika pomorske policije

Konceptom edukacije policijskih službenika pomorske policije definiraju se osnovne potrebe za edukacijom te su obuhvaćeni svi poslovi koje obavljaju službenici pomorske policije.

Cilj donesenog Koncepta je uspostava Programa stručnog usavršavanja za stjecanje znanja i održavanje posebnih kvalifikacija policijskih službenika kojima su povjerene zadaće pomorske policije.

Osnovna načela Koncepta

Svi policijski službenici dužni su uspješno proći specijalistički Tečaj granične policije u trajanju od osam tjedana, kao temeljno obrazovanje granične policije u Republici Hrvatskoj. Tek po završetku ove kvalifikacije prema potrebi će se provesti daljnje stručno usavršavanje iz područja rada pomorske policije u obliku Tečaja.

Nastavni sadržaji stručnog usavršavanja pomorske policije temelje se na COMMON CORE CURRICULUM (CCC) – programu FRONTEX-a za obrazovanje granične policije u zemljama Europske unije.

Program stručnog usavršavanja obuhvaća sljedeća područja:

- pomorske sposobnosti,
- pomorsko granične sposobnosti.

Pomorske sposobnosti

Pomorske sposobnosti osiguravaju profesionalno rukovanje pomorskim operativnim sredstvima. Razlikujemo:

- policijske službenike na brodu u pomorsko/nautičkoj službi koji nemaju rukovodeću funkciju,

- policijske službenike na brodu u pomorsko/nautičkoj službi koji imaju rukovodeću funkciju,
- policijske službenike na brodu u tehničkoj službi.

Pomorsko granična policijska znanja

Za sve policijske službenike pomorske policije ona obuhvaćaju sljedeća tematska područja:

- Međunarodno pomorsko pravo
- Europsko i Schengensko pravo u pogledu pomorstva
- Nacionalno zakonodavstvo koje se odnosi na pomorstvo
- nadležnosti na moru
- policijska kontrola na moru (obuka o postupku ukrcavanja – *boarding training*)
- pomorska taktika.

Dopunsko stručno usavršavanje za pomorsku policiju

Dopunskim stručnim usavršavanjem policijskih službenika pomorske policije s ciljem obnavljanja i nadogradnje vještina reagira se na specijalizacije i promjene u organizaciji, profilu zadataka, tehničkom okruženju, stanju kriminaliteta, kao i na nove opće rezultate razvoja.

Dopunsko stručno usavršavanje policijskih službenika pomorske policije s ciljem obnavljanja znanja i vještina provodit će se putem seminara potrebnih za kvalitetno izvršavanje zadataka na moru. Time će se postići optimalizacija stručnih policijskih kompetencija.

Stručno usavršavanje za rukovodne službenike pomorske policije

Ukoliko se ustanovi potreba za stručnim usavršavanjem za rukovodne službenike pomorske policije, za tu bi se svrhu trebao izraditi odvojeni plan stručnog usavršavanja. Takav bi se plan mogao sastojati od seminara, tečaja, predavanja i praktične izobrazbe.

Izrada plana trebala bi se provesti u bliskoj suradnji i usuglašavanjem između Uprave za granicu, Policijske akademije i nadležnih policijskih uprava.

Program obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja pomorske policije

Program obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja pomorske policije sadržava popis svih tečajeva koje trebaju pohađati policijski službenici pomorske policije, uz definiranje za svaki tečaj: naziv tečaja, kratki opis tečaja i što obuhvaća, tko ga treba pohađati, vrijeme trajanja, metode i stupanj osposobljenosti te didaktičko materijalna sredstva.

USPOSTAVA NACIONALNOG POMORSKOG CENTRA ZA PRIKUPLJANJE PODATAKA

U cilju uspostave odgovarajućeg sustava tehničke zaštite utvrđena je nužnost uspostave Nacionalnog pomorskog centra za prikupljanje podataka od svih državnih tijela uključenih u obavljanje poslova na ukupnom morskom prostoru Republike Hrvatske, koji bi radio u sustavu 24/7, a u sastavu Ministarstva unutarnjih poslova.

Analizom postojećeg stanja kao polaznom točkom za donošenje prijedloga i preporuka obuhvaćena su područja nadležnosti svih tijela državne uprave sa njihovim pravnim okvirom u obavljanju poslova nadzora i zaštite prava i interesa RH na moru kroz nadležnost svake pojedine agencije.

U Republici Hrvatskoj međuagencijska suradnja se provodi temeljem Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske, kroz rad Središnje koordinacije, Stručnog tijela i Područnih jedinica koordinacije i to prvenstveno kroz planiranje i provođenje zajedničkih akcija svih tijela uključenih u njihov rad na način da isti stave na raspolaganje raspoložive tehničke i ljudske resurse.

Sukladno provedenoj analizi postojećeg stanja vezanog uz pravni okvir djelovanja pojedinog državnog tijela, postojeće međuagencijske suradnje kao i najboljim iskustvima zemalja članica EU Ministarstvo unutarnjih poslova će sklopiti sporazume o suradnji i razmjeni podataka sa nadležnim tijelima koja djeluju na području nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru kako slijedi:

- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (Služba nadzora i upravljanja pomorskim prometom) a koje bi stavilo na raspolaganje podatke koje dobiva putem AIS-a (Automatic Identification System – Automatski identifikacijski sustav), VTS-a (Vessel Traffic Service – Služba za promet plovila), LRIT-a (Long Range Identification and Tracking – Dalekosežna identifikacija i praćenje), VTMIS-a (Vessel Traffic Management and Information System – Sustav nadzora i upravljanja pomorskim prometom), priopćenja u svezi s odredbama Poglavlja XI-2 Međunarodne konvencije za sigurnost života na moru (SOLAS Convention) te druge bitne informacije o posadi i putnicima na plovilu;
- Ministarstvo obrane (Obalna straža) stavlja na raspolaganje sve podatke koje dobiva putem radarske mreže HRM-a, a u svrhu osiguranja kontinuirane i ažurne pokrivenosti Jadranskog mora;

- Ministarstvo financija (Carinska uprava) dostavlja na uvid podatke vezane uz pomorski promet robe koja je predmet carinskog nadzora te o drugim aktivnostima i činjenicama relevantnim za suzbijanje krijumčarenje na moru;
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (Uprava za ribarstvo) stavlja na raspolaganje podatke koji se dobivaju putem VMS sustava;
- Druga nadležna tijela koje obavljaju poslove na moru i koja trebaju osigurati kontinuiranu razmjenu informacija koje dobivaju sa svojih plovila za ophodnju koja koriste u operacijama na moru u svezi sa svojim specifičnim područjem djelovanja;

IT STRUKTURA

Kako bi se ostvarila pravovremena razmjena informacija između ustrojstvenih jedinica Ministarstva unutarnjih poslova kao i između Ministarstva unutarnjih poslova i drugih državnih tijela, a u cilju učinkovitog obavljanja zaštite državne granice na moru analizirana je postojeća IT struktura te izrađen prijedlog nove IT strukture pomorske policije za nadzor plave granice.

Provedenom analizom stanja IT strukture pomorske policije provedena je temeljita analiza IT strukture postojećih sustava za prijenos podataka i komunikaciju kojima raspolaže MUP na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te su prikupljene informacije o sustavima za nadzor morskog prostora kojima raspolažu ili ih trenutno razvijaju druga državna tijela.

Utvrđeno je kako je sustav za nadzor morskog prostora kojim se trenutno indirektno koristi MUP, dobivanjem podataka od Hrvatske ratne mornarice, sustav koji ne zadovoljava potrebama pomorske policije te da postojeći sustavi za prijenos podataka čine dobru osnovu za daljnji razvoj. Procijenjeno je kako je pomorska policija dobro opremljena tehničkom opremom za obavljanje poslova na moru dok je potrebno dodatno opremanje informatičkim rješenjima koja omogućavaju nadzor morskog prostora.

Prepoznati su sustavi za nadzor morskog prostora koje razvijaju druga državna tijela i to Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, čijim bi se korištenjem od strane pomorske policije stvorili organizacijski i tehnički preduvjeti za kvalitetan i sveobuhvatan nadzor morskog prostora Republike Hrvatske, a time

i državne granice na moru, uključujući i suradnju s drugim tijelima nadležnim za obavljanje poslova na moru te državama članicama i agencijama EU (npr. FRONTEX).

Organizacijska i komunikacijska struktura pomorske policije za nadzor morskog prostora temelji se na korištenju i uvezivanju s tehničkim sustavima za nadzor morskog prostora koje razvijaju druga državna tijela uz adekvatnu tehničku opremljenost ustrojstvenih jedinica pomorske policije i policijskih plovila.

Predviđeno je uvezivanje pomorske policije sa sustavima koja su razvila druga državna tijela: VTMISS sustav (Radar, AIS) Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te VMS sustav Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, a kojim će se omogućiti praćenje stanja na moru 24 sata, 7 dana u tjednu, kroz pristup odgovarajućim bazama podataka, čime bi se omogućila realizacija prikaza stanja na moru u realnom vremenu.

Prikaz stanja na moru potrebno je omogućiti postajama pomorske policije i policijskim plovilima, te OKC MUP-a i policijskim upravama.

Praćenjem prikaza stanja na moru na cjelokupnom morskome prostoru, unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, pomorska policija bila bi u mogućnosti pratiti i identificirati plovila na moru te ih selektirati na poznata plovila i plovila koja nije moguće identificirati. Praćenje njihovog kretanja, posebno objekata na moru za koje nije moguće utvrditi njihov identitet, omogućava uočavanje njihovog prelaska državne granice na moru te kretanja u zonama koje imaju određen poseban status.

Praćenje stanja na morskome prostoru omogućava efikasno i racionalno korištenje vlastitih resursa te brzo i koordinirano postupanje prilikom obavljanja policijskih poslova te primjeni policijskih ovlasti.

Obzirom kako je dio sustava za nadzor morskog prostora drugih državnih tijela trenutno u fazi razvoja te kako MUP ne raspolaže s vlastitim sustavima, realizacija uvezivanja, u svrhu praćenja stanja na ukupnom morskome prostoru, planirana je kroz direktnu integraciju u sustave drugih državnih tijela.

Praćenje cjelokupnog stanja na moru, osim u postajama pomorske policije, potrebno je omogućiti i na policijskim plovilima, dostupnim telekomunikacijskim rješenjima (npr. „Mobilni korisnik“).

IT sigurnost-kriptografska zaštita/zaštita tajnosti

MUP-NET je osnova svih IT- aplikacija Ministarstva unutarnjih poslova i dostatan je zbog trenutnog standardiziranog načina prijenosa podataka i primijenjenih kriptografskih metoda, za razmjenu podataka između policijskih tijela. Za stupanj tajnosti OGRANIČENO je potrebno provesti sigurnosnu akreditaciju od strane Zavoda za sigurnost informacijskih sustava.

Uvezivanje policijskih plovila u MUP-NET putem secure VPN metode kriptiranja u sustavu „Mobilni korisnik“ je dostatno za prijenos podataka s stupnjem tajnosti OGRANIČENO ali to ovisi o postupku sigurnosne akreditacije od strane Zavoda za sigurnost informacijskih sustava.

Zaštićen prijenos podataka stupnjeva tajnosti od VRLO TAJNO do OGRANIČENO je potreban na svim razinama do svih policijskih postaja, a s time je nužno opremanje policijskih postaja koje još nisu obuhvaćene.

Opremanje s policijskom informacijskom tehnikom

Korištenjem policijske informacijske tehnike se postiže brže i učinkovitije korištenje mobilnih snaga te se poboljšava funkcioniranje policijske postaje s naglaskom na obavljanje zadaća. Kroz korištenje tehničkih sustava posebice se smanjuje razdoblje reakcije na mogući razvoj situacije. Također se sprječava gubitak vremena i informacija pri alarmiranju i dolasku operativnih snaga te pruža potpora koordinaciji regionalnih i nadregionalnih snaga. Korištenje digitalnih karta omogućava učinkovitu provedbu operativnih mjera.

Postaja pomorske policije

Zbog nedostatka sveobuhvatnog sustava za pružanje potpore pri provedbi operativnih mjera za postaje pomorske policije nužno je, iz sustava koji osigurava praćenje stanja na ukupnom morskom prostoru, osigurati sljedeće raspoložive podatke u operativnom dežurstvu:

- VTMISS (Radar, AIS),
- VMS,
- CIS,
- Sustav praćenja policijskih plovila,
- NBMIS,
- Office paket (Editor, elektronička pošta, tablični kalkulator, obrada slika),

- Videonadzor luka sukladno ISPS Codu (davatelj - Lučka uprava),
- VHF radio.

Policijska plovila

Na plovilima tipa A i B treba težiti istovjetnoj opremi, a aplikacije koje su na raspolaganju postajama pomorske policije treba staviti na raspolaganje plovilima preko sustava „Mobilni korisnik“.

Plovila tip A i B:

- brodski radar s elektronskim pomorskim kartama,
- VHF pomorska radio veza,
- mobilni telefoni,
- TETRA radio veza,
- AIS transponder (ukoliko postoji zakonska obveza te uz posebne uvjete korištenja za policijska plovila),
- preko podatkovne veze (sustav Mobilni korisnik) CVTMIS (Radar, AIS), VMS i CIS.

Plovila tipa C:

- brodski radar s elektronskim pomorskim kartama,
- VHF pomorski radio,
- Modul za praćenje plovila,
- mobilni telefon,
- TETRA radio veza,
- prenosiva računala (Mobilni korisnik).

KONCEPT ZA BORBU PROTIV TERORIZMA

Temeljem Nacionalne strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma Republika Hrvatska ima prioritet donijeti sveobuhvatne mjere – kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini – u svrhu prevencije i suzbijanja svih oblika terorističkih ugroza.

Prema 14. točki Strategije sva tijela državne uprave, sukladno području svoje nadležnosti, dužna su kontinuirano pratiti sve vidove terorističkih ugroza s kojima bi se Republika

Hrvatska mogla suočiti, slijedom čega je izrađen Antiteroristički koncept pomorske policije koji se treba promatrati u kontekstu svih mjera koje MUP planira u skladu sa Strategijom.

Cilj koncepta je osigurati u okvirima Nacionalne strategije osnove za najveću moguću razinu zaštite od terorističkih ugroza u pomorskom području Republike Hrvatske, a kroz uključenje i razvitak svih potrebnih resursa pomorske policije, a u njemu se opisuje opći okvir djelovanja pomorske policije u borbi protiv terorizma kroz smjernice za poboljšanje postojećih i razvoj novih mjera, mehanizama i instrumenata za prevenciju i suzbijanje terorizma u pomorskom području.

AKCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU STRATEGIJE RAZVOJA POMORSKE POLICIJE

U RAZDOBLJU OD 2010. DO 2013. GODINE

U cilju dostizanja EU preporuka vezanih uz zaštitu državne granice na moru Ministarstvo unutarnjih poslova ima obvezu slijedeće ciljeve na odgovarajući način uvrstiti u Akcijski plan integriranog upravljanja granicom.

1. Cilj: Ustanovljavanje nacionalnog pomorskog centra za prikupljanje podataka				
Kontekst			Predložene akcije	Uključene službe
Trenutno stanje	Najbolja praksa i zahtjevi EU	Potrebe		
<p>U ovom trenutku na nacionalnoj razini ne postoji zajednički centar svih državnih tijela koje obavljaju poslove na moru. Kao „<i>contact point</i>“ vezano za poslove traganja i spašavanja na moru u ovom trenutku postoji centar MRCC u Rijeci pod nadležnošću MMPI-a.</p> <p>U Operativnom centru Obalne straže RH u Splitu ostvarena je razmjena informacija između pomorske policije i Obalne straže.</p> <p>Razmjena informacija, odnosno koordiniranje zasebnih akcija i planiranje zajedničkih akcija svih tijela uključenih u rad Središnje koordinacije za zaštitu prava i interesa RH na moru regulirano je Zakonom o Obalnoj straži i</p>	<p>Zahtjevi za ustanovljavanjem pomorskog centra koji bi služio za prikupljanje podataka na nacionalnoj i međunarodnoj razini.</p>	<p>Uključivanje svih državnih tijela u proces uspostave Nacionalnog pomorskog centra za prikupljanje podataka u sastavu MUP-a</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sklapanje sporazuma o suradnje između MUP-a i svih državnih tijela koja obavljaju službu na moru 2. uspostava Nacionalnog pomorskog centra za prikupljanje podataka MUP-a 	<p>predstavnici svih državnih tijela - potpisnici Sporazuma</p>

podzakonskim propisima donesenim temeljem tog Zakona				
--	--	--	--	--

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
1. sklapanje sporazuma o suradnje između MUP-a i svih državnih tijela koja obavljaju službu na moru	MUP	Prosinac 2012.	Unaprjeđenje suradnje s drugim državnim tijelima uključenim u obavljanje poslova na moru	predstavnicima svih državnih tijela - potpisnici Sporazuma

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
2. uspostava Nacionalnog pomorskog centra za prikupljanje podataka MUP-a	MUP	Prosinac 2012.	Unaprjeđenje suradnje s drugim državnim tijelima uključenim u rad obavljanje poslova na moru	predstavnicima svih državnih tijela - potpisnici Sporazuma

2. Cilj: IT struktura pomorske policije				
Kontekst			Predložene akcije	Uključene službe
Trenutno stanje	Najbolja praksa i zahtjevi EU	Potrebe		

<p>Operativne slike koje u ovom trenutku posjeduje ili će u budućnosti posjedovati MMPI i ostala državna tijela koja obavljaju poslove na moru nisu u elektronskom obliku dostupna pomorskoj policiji.</p>	<p>Nužnost razmjene informacija između svih tijela uključenih u obavljanje poslova na moru na nacionalnoj i međunarodnoj razini.</p>	<p>Postojanje sigurne IT komunikacije između pomorske policije i drugih tijela uključenih u obavljanje poslova na moru.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj informatičkog sustava za prikupljanje podataka 2. Instaliranje potrebne informatičke opreme za direktnu integraciju u sustave drugih državnih tijela 	<p>Uprava za granicu</p> <p>Uprava za razvoj, opremanje i potporu</p> <p>Uprava materijalno-financijskih poslova</p> <p>Državna tijela uključenih u obavljanje poslova na moru</p>
--	--	---	---	--

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
1. Razvoj informatičkog sustava za prikupljanje podataka	MUP	Prosinac 2012.	Uvezivanje u sustave drugih državnih tijela.	Osobe iz uključenih službi

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
2. Instaliranje potrebne	MUP	Prosinac 2012.	Uvezivanje u sustave drugih	Osobe iz

informatičke opreme za direktnu integraciju u sustave drugih državnih tijela			državnih tijela.	uključenih službi
--	--	--	------------------	-------------------

3. Cilj: Nabava policijskih plovila				
Kontekst			Predložene akcije	Uključene službe
Trenutno stanje	Najbolja praksa i zahtjevi EU	Potrebe		
Pomorska policija u ovom trenutku ne raspolaže s dovoljnim brojem policijskih plovila sukladno Strategiji razvoja pomorske policije i Akcijskom planu integrirano upravljanje granicom.	Schengenski kodeks o granicama, Schengenski katalozi	Nabavka policijskih plovila tip A, B i C.	1. Provođenje postupka nabavke potrebnih policijskih plovila	Uprava za granicu Uprava za razvoj, opremanje i potporu Uprava materijalno-financijskih poslova

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
1. Provedba postupka nabave policijskih plovila	MUP	Prosinac 2013	Ispunjenje plana nabavke policijskih plovila	Osobe iz uključenih službi

4. Cilj: Ljudski potencijali i obuka				
Kontekst			Predložene akcije	Uključene službe
Trenutno stanje	Najbolja praksa i zahtjevi EU	Potrebe		
<p>Trenutno pomorska policija ne raspolaže dovoljnim brojem policijskih službenika za obavljanje poslova na policijskim plovilima.</p> <p>Popunjavanje službenika vezano je uz nabavu policijskih plovila.</p> <p>Ne postoji program stručnog usavršavanja službenika pomorske policije.</p>	<p>Schengenski kodeks o granicama, Schengenski katalozi</p>	<p>Potrebno je ostvariti punu kadrovsku popunjenost i organizirati efikasan sustav edukacije.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova i Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva unutarnjih poslova 2. Izmjena Pravilnika o školovanju, osposobljavanju, usavršavanju i specijalizaciji policijskih službenika 3. Izrada Izvedbenog plana provođenje nastave 4. Zapošljavanje policijskih službenika 	<p>Uprava za granicu</p> <p>Uprava materijalno-financijskih poslova</p> <p>Policijska akademija</p> <p>Uprava za pravne poslove i ljudske potencijale</p>

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
1. Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova i Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva	MUP	2011.	Ostareni uvjeti za zapošljavanje policijskih službenika	Predstavnici uključenih službi

unutarnjih poslova				
--------------------	--	--	--	--

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
2. Izmjena Pravilnika o školovanju, osposobljavanju, usavršavanju i specijalizaciji policijskih službenika	MUP	2011.	Definiran program edukacije policijskih službenika pomorske policije.	Predstavnici uključenih službi

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
3. Izrada Izvedbenog plana provođenje nastave	MUP	2011.	Definiran program edukacije policijskih službenika pomorske policije	Predstavnici uključenih službi

Akcija	Nositelj aktivnosti	Rok	Očekivani rezultati/ pokazatelji uspješnosti	Potrebni ljudski potencijali
4. Zapošljavanje policijskih službenika	MUP	Prosinac 2013.	Ostvarena puna kadrovska popunjenost	Predstavnici uključenih službi

RASPODJELA NABAVE POLICIJSKIH PLOVILA

ZAŠTITA DRŽAVNE GRANICE NA MORU

OPREMA	STANJE	SCH.ST.	PZN	2010	2011	2012	2013	UKUPNO
--------	--------	---------	-----	------	------	------	------	--------

Patrolni brod duljine veće od 20 m	3	7	5	2	2	1		114.985.000
Patrolni brod duljine do 15 m	22	16	5	1	1	2	1	28.492.500
Patrolni brod duljine do 8 m	25	31	23	8	8	7		35.651.150

POPUNA LJUDSKIH POTENCIJALA

ZAŠTITA DRŽAVNE GRANICE NA MORU

RADNO MJESTO	TREKUTNA SISTEMATIZACIJA	POTREBNO	RAZLIKA (2 – 3)	2010	2011	2012	2013	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ZAPOVJEDNIK OPHODNOG BRODA	38*	-	+ 38	-	-	-	-	-
ZAPOVJEDNIK OPHODNOG BRODA TIP „A“	-	14	-6**	-	9	5	5	19
ZAPOVJEDNIK OPHODNOG BRODA TIP „B“	-	32	-32**	2	2	4	2	10
ZAMJENIK ZAPOVJEDNIKA OPHODNOG BRODA TIP „A“	-	14	-6**	-	8	3	3	14
UPRAVITELJ STROJA	38	46	-8	-	11	5	5	21
VODITELJ OPHODNE BRODICE	48	62	-14	-	-	14	-	14
POLICIJSKI SLUŽBENIK MORNAR	151	164	-13	14	14	12	4	44
POLICIJSKI SLUŽBENIK ZA RAD U NACIONALNOM POMORSKOM KOORDINACIJSKOM CENTRU	-	5	-5	-	-	-	5	5
UKUPNO	275	337**		16	44	43	24	127

* navedeni broj će se preraspodjeliti na zapovjednika ophodnog broda tip A, zamjenika zapovjednika ophodnog broda tip A i zapovjednik ophodnog broda tip B

** ukupan potreban broj službenika koji obavljaju poslove na službenim plovilima je 332

** broj potrebnih članova posade koji je umanjen za 38 zapovjednika ophodnog broda koje radno mjesto se predlaže ukinuti